

Nr 248.

Av herr **Reuterskiöld**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition angående inrättande av ett statens institut för folkhälsan.*

Kungl. Maj:t föreslår i propositionen nr 139 inrättandet av ett statens institut för folkhälsan. Även om jag, i likhet med många andra, måste hysa starka betänkligheter mot inrättandet av ett nytt ämbetsverk, såsom fallet blir om förslaget godkännes, bör å andra sidan erkännas, att förslaget icke gjorts så omfattande, att det redan från början bör avvisas, även om en del ytterligare begränsningar kunna vara i hög grad önskvärda.

I en punkt framstår emellertid en viss utvidgning såsom erforderlig. Institutet skall bland annat handhåva undervisning och utbildning av hälsovårdens tjänstemän, av distriktssköterskor, i viss mån av bostadsinspektörer, yrkesinspektörer och till och med av läkare. Att denna undervisning i första hand måste grundas på medicinskt-vetenskaplig forskning och erhålla en medicinskt betongad karaktär, ligger i sakens natur. Men när fråga är om socialmedicin och socialhygien får icke glömmas eller förbises att däri måste ingå ett juridiskt moment, som, om det icke behörigen beaktas, kommer att lätt snedvrida både utbildning och utveckling, nämligen om dess handhavande icke anförtros åt en fackutbildad jurist, d. v. s. åt en verklig och allsidigt kunnig förvaltningsjurist.

Enligt planen skulle i institutets avdelning för allmän hygien givas nära 500 (472) timmars undervisning för år i »*organisation, medicinallagstiftning och sociallagstiftning*» (sid. 38). Om denna undervisning ges av juridiskt skolade lärare, kan den bliva synnerligen värdefull, varemot i motsatt fall den allenast kommer att, med all sannolikhet, skapa skenet av bildning i dessa ting, men icke en verklig och än mindre en för rättssäkerhetens skull behöfelig bildning däri.

Såväl hälsovårdens tjänstemän, distriktssköterskor och yrkesinspektörer som tjänsteläkare i orterna få, när institutsverksamheten visat sina verkningar, så många anledningar att i sitt arbete även taga hänsyn till rättsförhållanden och allmänna förvaltningsgrundsatser, att man med visshet kan befara en mängd onödiga konflikter, därest icke verklig kunskap om dessa finnes hos vederbörande. Det kan icke hjälpas att en undervisning på dessa områden, som drives diletantmässigt — och så sker, om den lägges i händerna på läkare eller på personer i praktisk kommunalförvaltning — blir mera till skada än till gagn.

Härtill kommer, att det stora förvaltningsområde, som av institutets verksamhet omspinnes, redan från början och än mera efter hand, ju längre utvecklingen fortgår, behöver hava en egen självständig kraft även ur veten-

skaplig synpunkt, och att till och med medicinalstyrelsen skulle i hög grad hava fördel av samarbete med en sådan juridisk kraft.

Under dessa förhållanden synes önskligt, att inom institutet och vid dess allmänna avdelning beredes plats för en fast anställd lärare med högre juridisk-vetenskaplig utbildning, han må sedan erhålla den ena eller den andra benämningen, och med en avlöning, som möjliggör att erhålla lämpliga sökande till befattningen. Jag tillåter mig därför hemställa,

att riksdagen ville, därest propositionen skulle i övrigt bifallas, bland institutets tjänstemän å ordinarie stat uppföra utöver den av Kungl. Maj:t föreslagna personalen antingen en professor i lönegrad 30 eller tills vidare en överlärare i lönegrad 28 för handhavande av institutets undervisnings- och forskningsuppgifter i medicinal- och sociallagstiftning och förvaltningsrätt.

Stockholm den 1 mars 1938.

C. A. Reuterskiöld.